

9 DE JUNY DE 2018

ESCOLA

FEMINISTA

D'ESTIU

PER A DONES, LESBIANES I TRANS

FEMINISMES, PRIVILEGIS, RACISMES...

DISSABTE 9 JUNY

10:30h Presentació

11h Diàleg Col·lectiu: Feminismes
decoloniales: fronteres i contrahegemonies

14h Dinar "de traje"

16h Tallers simultanis

19h Espai artístic

21h-24h Kafeta i Festa

Més informació: www.xarxafeminista.org

ORGANITZEN

Xarxa Feminista
Ca la dona

LLOC

Ca la dona
C/Ripoll, 25
<M> L4 Jaume I

Col·labora: Xarxa de
Migració, Gènere i
Desenvolupament

8ª edició Escola Feminista d'Estiu

Feminismes, privilegis, racismes...

Índex

Presentació i benvinguda	3
Programa de l'EFE 2018	5
Continguts i material bàsic.....	6
Sobre participació i pràctica de relació política a l'EFE'2018.....	14

Presentació i benvinguda

Una vegada més ens autoconvoquem a l'Escola Feminista d'Estiu per a gaudir d'un espai de trobada i d'intercanvi de sabers feministes. Enguany és la vuitena edició i us convidem a participar en aquesta trobada per pensar, reflexionar, conèixer i parlar sobre un tema monogràfic que ens remourà, ens farà pensar, ens aportarà nous elements i, en definitiva, ens farà més feministes.

Aquest any la qüestió que posem sobre la taula són els **FEMINISMES, PRIVILEGIS I RACISMES**. Des de les Jornades Radical-ment Feministes de l'any 2016, la Xarxa Feminista i Ca la Dona hem anat fent un procés de reflexió sobre les relacions de poder que existeixen entre nosaltres, més enllà de les diferències i de la intersecció de les múltiples situacions derivades dels diversos sistemes d'opressió que imposa el sistema heteropatriarcal, racista i capitalista.

Volem propiciar un espai per reflexionar, analitzar i aprendre, però sobretot per deconstruir tot el que portem dins i prendre consciència dels privilegis, acceptar i comprendre d'on vénen, revisar les nostres construccions internes i plantejar-nos què significa la blanquitud. Tot això per establir un diàleg des d'un altre lloc i construir unes aliances i confluències polítiques, quan sigui possible, des del reconeixement a uns referents que no han tingut el protagonisme que els pertoca.

És tot un repte i alhora és una oportunitat per estar obertes a la presa de consciència de factors, característiques i circumstàncies que ens remouran a totes. Per poder fer-ho hem d'estar disposades a conèixer i assumir la crítica decolonial feminista.

A la sessió del matí hi haurà un **Diàleg col·lectiu. Feminismes decolonials: fronteres i contrahegemonies** on abordarem el tema a partir de les experiències i aportacions de persones migrants, després d'haver participat en un ritual d'agraïment a la terra i a la vida que ens acostarà a la fluïdesa dels nostres cossos i propiciarà la relació entre nosaltres.

A l'hora de dinar podrem compartir les nostres carmanyoles al terrat de la casa, si fa bon temps, i a la tarda participar en els **Tallers Simultanis**, tallers pràctics i vivencials que amb diferents tècniques ens posaran de manifest tot el que haurem parlat i après a la sessió del matí i que podrem compartir seguidament en una sessió plenària. Acabarem aquest bloc amb un altre ritual d'agraïment i vincle entre nosaltres.

A continuació, hi haurà un **Espai Artístic** on gràcies a la creativitat de les artistes ens acostarem, des d'aquesta vessant més sensorial i sensitiva, a unes realitats cada cop més presents a les nostres vides.

Al vespre, fidels a nosaltres mateixes, hi haurà una **Kafeta** doncs creiem que "sense festa no hi ha revolució!". Properament farem circular un cartell específic d'aquest espai.

Ja veieu que serà una EFE concentrada, molt intensa i vibrant.

En el dossier adjunt trobareu, com sempre, textos i enllaços per saber més i tenir materials per dinamitzar els debats. Som conscients que existeixen moltes veus dins dels feminismes decolonials i potser no estan totes recollides. No dubteu en fer-nos arribar els textos i les autores que considereu necessàries compartir.

L'EFE la fem totxs!

Fem una EFE participativa, oberta i creativa entre totes les dones, lesbianes i trans.

Per una Escola Radicalment Feminista i Antiracista!

Programa de l'EFE 2018

ESCOLA FEMINISTA D'ESTIU 2018

FEMINISMES, PRIVILEGIS, RACISMES...

PROGRAMA

DISSABTE 9 DE JUNY

10:30h Presentació

11h Ritual Decolonial

**Diàleg Col·lectiu: Feminismes decolonials: fronteres i
contrahegemonies**

14h Dinar "de traje" (porteu dinar per compartir!)

16h Tallers simultanis

"Privilegis, jo???"

"Treballant la blanquitud: taller reflexiu"

19h Espai artístic

"Berta Cáceres Vive" Recital Donatge per les feministes hondurenyes

Melissa Cardoso, poetessa, i Karla Lara, cantautora

"Malinche Caníbal" Performance - Linda Porn

21h-24h Kafeta i Festa

Radio Whisky Bar DJ

Pica-pica a càrrec de Nani Miras

Dinamitzen:

Sonia Abian, Lilibiana Aragón, Valeri Baquerizo, Arlene Cruz, Leticia Cruz,
Sara Cuentas Ramírez, Daniela Fontaine, Rosa Mery Kugler Riveros, Bombo Ndir,
Ana Sofia Núñez, Lucero Rivera, Rosa Riveros, Tayrine Santos

(Xarxa de Migració Gènere i Desenvolupament)

Khadija Ftah

Paula Santos *(Red de Mujeres Migrantes Diversas)*

Núria Sadurní Balcells

***Necessites Espai Infantil? (serà a petició!)**

envia'ns un mail abans del 5 de juny al correu xarxafem@xarxafeminista.org
indicant quantes criatures i quines edats

***Més informació i dossier a: www.xarxafeminista.org**

Continguts i material bàsic

"Els termes binaris en els quals s'ha desenvolupat el debat sobre la relació entre feminisme i Islam responen a un complex aparell de poder i dominació que parteix de la imposició de possibilitats limitades d'enunciació, d'identificació i d'existència. Discursos tancats en una presó epistemològica, un espai ampli que permet possibilitats d'expressió complexes i diverses, però limitades per un cercle ideològic, imaginari i conceptual. És una gran presó, d'extensions enormes, en què el seu interior el pensament pot moure's i passejar folgadamente. Aquesta condició, l'existència d'una àmplia superfície de mobilitat, porta a aquest pensament que camina en el seu interior a una falsa sensació de llibertat. No obstant això, al moment en el qual aquest pensament aconsegueix fregar els seus propis límits en un amago d'alliberament, col·lisiona amb unes reixes. Les reixes d'aquesta enorme presó que han vorejat l'espai imaginari, conceptual i epistemològic en el qual es movia creient-se lliure.

En aquest article m'ocuparé en particular dels discursos que neguen o problematitzen la compatibilitat entre feminisme i Islam. No obstant això, és important assenyalar que amb aquesta crítica no estic sostenint el contrari, és a dir, que Islam i feminisme siguin compatibles, sinó que pretenc situar el debat en un lloc que transcendeixi els termes de l'oxímoron i, que tingui molt en compte els efectes d'una complexa violència epistèmica que es practica sistemàticament pels diferents discursos que aborden aquesta qüestió, des d'un plantejament, conscient o inconscientment colonial i islamòfob."

Sirin Adlbi Sibai. "Colonialitat, feminisme i Islam", VIENTO SUR Número 122/Mayo 2012

<http://www.rebelion.org/docs/150680.pdf>

Sirin Adlbi Sibai es proposa donar pas a un nou pensament islàmic decolonial que, lluny de tota limitació, reinterpreti conceptes fonamentals i qüestioni no només els extrems crítics (bo / dolent; tradició / modernitat) sinó la implementació mateixa dels binomis. Per aconseguir-ho, pren com a base una exposició de l'Islam i així penetra en els discursos sobre feminisme islàmic, sota la sospita d'imposicions dialèctiques, formals, verbals i epistemicides de la colonialitat. No obstant això, la seva recerca és més incloent: intenta aconseguir:

«un alliberament veritable i multidimensional de totes i tots els individus en general, i de les dones musulmanes en particular».

Sirin Adlbi Sibai. La presó del feminisme. Cap a un pensament islàmic decolonial.

<https://letrasindomitas.files.wordpress.com/2018/02/2016-adlbi-sibai-sirin-la-cc3a1rcel-del-feminismo-hacia-un-pensamiento-islamico-decolonial.pdf>

"Se lo concedo con gusto, usted no eligió ser Blanco. Ustedes no son culpables en realidad. Solo responsables. Si hay un fardo que valga la pena llevarse, es ese. La raza blanca fue inventada por las necesidades de sus burguesías en ciernes, pues cualquier alianza entre los esclavos aún no negros y los proletarios aún no blancos se convertía en amenaza para ellas. En el contexto de la conquista de América, nada predestinaba a sus ancestros a hacerse Blancos. Por el contrario, todas las condiciones de la alianza entre esclavos y proletarios confluían. Faltó poco. Ante esa amenaza, quienes iban a constituir la burguesía estadounidense les propusieron un trato: interesarse en la trata de negros y así solidarizarse con la explotación de

los esclavos. Así fue como la burguesía inventó una comunidad de intereses entre ella y ustedes, o sus ancestros, si lo quieren. Es así como de manera progresiva, institucionalizándose, se inventó la raza blanca. De hecho, la raza, en manos de los burgueses blancos es un instrumento de gestión, entre sus manos, un salario, una distinción. Después, lo que nos separa no es ni más ni menos que un conflicto de intereses entre razas tan poderosas y tan estructuradas como el conflicto de clases.

Siempre pasan ustedes por nuestro lado y muchas veces no nos ven. Ya no creo que la sucesión de encuentros fallidos entre ustedes y la inmigración se deba a un simple azar. Empiezo a entender que el lugar del verdadero encuentro no puede hacerse más que en el cruce de nuestros intereses comunes: el temor a la guerra civil y el caos, allí donde podrían aniquilarse las razas o donde podría imaginarse nuestra igual dignidad. Como me da por ceder al sentimentalismo, me pregunto si no es ese el espacio del amor. El amor revolucionario. Las almas románticas dirán que el amor siempre es desinteresado. Pero justamente por eso. ¿Cómo concebir el amor entre nosotros, si los privilegios de unos reposan en la opresión de los otros?."

Houria Bouteldja. Ustedes los blancos. Tabula Rasa. Bogotá - Colombia, No.25: 253-263, julio-diciembre 2016. <http://www.scielo.org.co/pdf/tara/n25/1794-2489-tara-25-00253.pdf>

"Una de les apostes fundants del feminisme decolonial és la intersecció entre lluites, per evitar els sectarismes i nacionalismes que subjuguem la diversitat humana i que prioritzen uns drets per sobre d'altres, en base a privilegis, i invisibilitzen lluites i resistències; perquè la intersecció entre lluites i demandes permet una convivència i aposta col·lectiva en la seva més àmplia pluralitat.

En aquest sentit, construir la societat global des de la internacionalització de les aliances entre pobles colonitzats, és fonamental. No podem negar que vivim una nova era, la del veïnatge universal. No obstant això, aquest llogaret l'han construït només les minories hegemòniques, sota el model patriarcal, capitalista i colonial. Hem d' reapropiar-nos d'aquesta construcció i generar una força transformadora, com ho van fer les onades feministes al llarg de la història, per subvertir aquest model més enllà de les fronteres geopolítiques.

Per això, tot procés d'independència no pot ser només localista i estar basat en la realitat contextual propera, sinó ha d'estar dotat d'un contingut polític vindicatiu i de qüestionament al sistema actual. El dret a decidir no només ha de ser subsumit en el marc d'un referèndum sinó en un marc més polític, nacional i internacional: el dret a decidir sobre la salut, l'educació, el treball, els nostres propis cossos, entre altres reivindicacions. Les aliances basades en aquesta acció vindicativa tenen imbricació amb el qüestionament d'opressions més globals o glocals, per tant, no és la lluita només del poble català autòcton, sinó la lluita de totes les persones que viuen en aquest territori i dels seus vincles i arrels amb altres pobles."

Sara Cuentas. Aliances entre pobles colonitzats. *Terra de ningú*. Edicions Pol·len. Barcelona, 2017.

"A partir de estos elementos, entre otros, propuse que un proceso de descolonización en nuestros feminismos implicaba un desenganche de esta colonialidad que suponía retomar propuestas y postulados de las corrientes más críticas feministas que desuniversalizaban y desencionalizaban el sujeto del feminismo, que recuperaban las experiencias como productoras de conocimiento capaces de crear teoría, sobre todo conocimientos desde la subalternidad que cuestionaba la relación sujeto-objeto y las relaciones saber-poder.

Es a partir de esta necesidad, entre otras cuestiones, que algunas hemos estado conformando

lo que hemos denominado Feminismo Decolonial, una propuesta en construcción que vamos fraguando pensadoras y activistas de la región, la mayoría racializadas como indígenas y afrodescendientes.”

Ochy Curiel. La descolonización desde una propuesta feminista crítica. *Feminista siempre*. Acsur, 2015.

<https://suds.cat/wp-content/uploads/2016/01/Descolonizacion-y-despatriarcalizacion.pdf>

"Parlem des AbyaYala, nom que va rebre Amèrica abans de la colonització espanyola. AbyaYala en llengua kuna vol dir «terra madura» o «terra de sang vital». El seu ús actual és conegut com a un discurs de resistència i descolonització. Els nostres plantejaments destaquen com el patriarcat, el colonialisme i el capitalisme generen violències a la vida i al cos de les dones que no s'expliquen només pel sistema d'opressió patriarcal... En reconèixer aquesta articulació entre colonialisme, patriarcat i capitalisme, els feminismes llatinoamericans reconeixen la importància de Descolonitzar el feminisme que s'ha posicionat com a hegemònic (o conegut com a «feminisme blanc»). Això planteja el desafiament, als diversos feminismes, qüestionar els seus discursos i estratègies polítiques per a no reproduir lògiques de dominació sobre la base de la idea de «raça» (llengua, religió, etnicitat, etc.). Ahora, els feminismes llatinoamericans són crítics amb els processos de descolonització llatinoamericans, que han obviat la importància «del gènere» en els processos colonials. Per això, plantegen la urgència de Despatriarcalitzar per Descolonitzar, ja que el procés colonial no només s'ha erigit sobre els territoris (per exemple, l'espoli de recursos naturals) i sobre la noció de «raça», sinó també sobre el cos de les dones (per exemple, per la reproducció del mestissatge), sobre el binarisme proposat per la categoria de gènere i l'heteronorma."

Casa Iberoamericana de la Mujer. L'eix del mal és patriarcal i colonial. Construint pràctiques de resistència des dels feminismes llatinoamericans. *Jornades Radical-ment feministes*. Barcelona, 2017.

<https://www.dropbox.com/s/mnksmt9gfsk60nc/UltimaVersioLLIBRE%20JORNADES%20RADICALMENT%20FEMINISTES%202016-CAT.pdf?dl=0>

"L'objectiu va ser situar les experiències viscudes d'aquelles dones que, escapant del patró de dona occidental, han estat homogeneïtzades, essencialitzades i, en ocasions, victimitzades per pràctiques socials i, fins i tot, pels propis discursos feministes (blancs–occidentals). En aquest sentit, es va buscar identificar els diferents sistemes d'opressió que impacten en la vida de les dones... El nostre paraigua teòric es va basar en les aportacions que des de fa dècades va(n) realitzant el(els) feminisme(s) decolonial(s) i els altres feminismes, que han qüestionat les categories eurocèntriques que universalitzen totes les dones, negant o invisibilitzant les seves experiències i les seves resistències."

Des-kolocadas. Cartografiant les nostres interseccions des d'un feminisme decolonial. *Radical-ment feministes*. Barcelona, 2017.

<https://www.dropbox.com/s/mnksmt9gfsk60nc/UltimaVersioLLIBRE%20JORNADES%20RADICALMENT%20FEMINISTES%202016-CAT.pdf?dl=0>

“Las feministas descoloniales recuperamos las críticas que se han realizado al pensamiento feminista clásico desde el pensamiento producido por voces marginales y subalternas de las mujeres y del feminismo. Partimos por reconocer que ese pensamiento feminista clásico ha sido producido por un grupo específico de mujeres, aquellas que han gozado del privilegio epistémico gracias a sus orígenes de clase y raza. El feminismo descolonial elabora una genealogía del pensamiento producido desde los márgenes por feministas, mujeres, lesbianas y gente racializada en general; y dialoga con los conocimientos generados por intelectuales y activistas comprometidos con desmantelar la matriz de opresión múltiple asumiendo un punto de vista no eurocentrado.”

Yuderkys Espinosa. Una crítica descolonial a la epistemología feminista crítica.

<http://www.elcotidianoenlinea.com.mx/pdf/18402.pdf>

"Com va promoure el colonialisme espanyol la desaparició de la cultura gitana? Menyspreant-nos des d'una perspectiva de gènere. Se'ns va penjar l'etiqueta de dones públiques perquè no estàvem tancades a casa. Amb l'auge del catolicisme es va treballar per a reduir i reeducar «allò gitano»... per perdre tot l'índex de gitanisme que poguéssim traspasar i si aconseguíem això, ens tocava el premi gros: ja podíem ser castellans nous..."

Noemí Fernández. Romane Glasură/Veus Gitanes. Donant veu a les dones gitanes d'ahir i d'avui. *Jornades Radical-ment feministes*. Barcelona, 2017.

<https://www.dropbox.com/s/mnksmt9gfsk60nc/UltimaVersioLLIBRE%20JORNADES%20RADICALMENT%20FEMINISTES%202016-CAT.pdf?dl=0>

“Descolonizar el género es necesariamente una tarea práctica. Es entablar una crítica de la opresión de género racializada, colonial y capitalista, heterosexualista, como una transformación vivida de lo social. Como tal ubica a quien teoriza en medio de personas, en una comprensión histórica, subjetiva/intersubjetiva de la relación oprimir→←resistir en la intersección de sistemas complejos de opresión...”

Aquí comienzo a proveer una manera de comprender la opresión de mujeres que han sido subalternizadas a través de procesos combinados de racialización, colonización, explotación capitalista y heterosexualismo. Mi intención es enfocar los resortes subjetivos-intersubjetivos de la agencia de las mujeres colonizadas. Le llamo al análisis de la opresión de género racializada y capitalista, “la colonialidad del género”. Le llamo a la posibilidad de vencer la colonialidad del género “feminismo descolonial”.

La colonialidad del género me permite comprender la imposición opresiva como una interacción compleja de sistemas económicos, racializantes y generizantes, en los cuales cada persona en el encuentro colonial puede ser vista como un ser vivo, histórico, plenamente descrito.”

Maria Lugones. Hacia un feminismo descolonial.

http://hum.unne.edu.ar/generoysex/seminario1/s1_18.pdf

"De esta manera, al igual que los poderes del Estado Español y la Unión Europea, el Parlamento Catalán cuestiona de forma negativa los saberes, haceres y culturas de aquellas personas que provenimos de las ex colonias, para generar una serie de trabas burocráticas que impidan el acceso a los permisos de residencia y que además fortalecen la agresiva premisa de "la necesidad de la integración", premisa que viene siendo la herramienta perfecta para canalizar a nivel discursivo el racismo colonial.

[...] Estos son solo algunos apuntes de una gran cantidad de normativas y mecanismos de violencia legal y discursiva que se elaboran, emiten y aplican desde la institucionalidad catalana, desde ese espacio de poder que decide sumarse al fortalecimiento del sistema de control migratorio y el racismo institucional colonial que explota, persigue, detiene, deporta y asesina a la población migrante proveniente de las ex-colonias.

[...] Critico el poder institucional racista de Cataluña, así como critico el de la Unión Europea, los Estados Miembro, los Ayuntamientos, la Industria de los Derechos Humanos, los medios de comunicación, la izquierda blanca, los cuerpos policiales, la industria de la seguridad y la academia eurocéntrica. Los critico porque considero que se debe atacar el racismo institucional en cada una de sus aristas, en cada una de sus leyes, normativas y procedimientos, en cada una de sus narrativas y reivindicaciones, porque un proceso de deportación no se puede llevar a cabo si no existe un proceso de ilegalización y la ilegalización sistemática de personas migrantes se sirve de una serie de trabas burocráticas entre las cuales se encuentran los informes de arraigo antes mencionados o los informes de vivienda."

Daniela Ortiz. Cataluña, colonialidad y racismo institucional. *Terra de ningú*. Edicions Pol·len. Barcelona, 2017.

"Dualidad y binarismo - verosimilitudes entre el género "igualitario" de la colonial modernidad y su correlato jerárquico del orden pre-intrusión.

Me referiré a seguir a una forma de infiltración específica, como es el de las relaciones de género del orden colonial moderno en las relaciones de género en el mundo-aldea. Es de la mayor importancia entender aquí que, al comparar el proceso intrusivo de la colonia y, más tarde, del Estado republicano en los otros mundos, con el orden de la colonial modernidad y su precepto ciudadano, no solamente iluminamos el mundo de la aldea sino que también y sobre todo accedemos a dimensiones de la República y del camino de los Derechos que nos resultan en general opacas, invisibilizadas por el sistema de creencias – cívicas, republicanas – en el que estamos inmersos, es decir, por la religiosidad cívica de nuestro mundo. También, me gustaría

hacer notar que el análisis de lo que diferencia el género de uno y otro mundo revela con gran claridad el contraste entre sus respectivos patrones de vida en general, en todos los ámbitos y no solamente en el ámbito del género. Eso se debe a que las relaciones de género son, a pesar de su tipificación como “tema particular” en el discurso sociológico y antropológico, una escena ubicua y omnipresente de toda vida social.

Propongo, por lo tanto, leer la interface entre el mundo pre-intrusión y la colonial modernidad a partir de las transformaciones del sistema de género. Es decir, *no se trata meramente de introducir el género como uno entre los temas de la crítica descolonial o como uno de los aspectos de la dominación en el patrón de la colonialidad, sino de darle un real estatuto teórico y epistémico al examinarlo como categoría central capaz de iluminar todos los otros aspectos de la transformación impuesta a la vida de las comunidades al ser captadas por el nuevo orden colonial moderno.*

Este tema, me parece, forma naturalmente parte de un debate muy reciente y, para situarlo, es oportuno identificar, aquí, tres posiciones dentro del pensamiento feminista: el feminismo eurocéntrico, que afirma que el problema de la dominación de género, de la dominación patriarcal, es universal, sin mayores diferencias, justificando, bajo esta bandera de unidad, la posibilidad de transmitir los avances de la modernidad en el campo de los derechos a las mujeres no-blancas, indígenas y negras, de los continentes colonizados. Sustenta, así, una posición de superioridad moral de las mujeres europeas o eurocentradas, autorizándolas a intervenir con su misión civilizadora - colonial modernizadora. Esta posición es, a su vez, inevitablemente a-histórica y anti-histórica, porque forclusa la historia dentro del cristal de tiempo lentísimo, casi-estancado, del patriarcado, y sobre todo ocluye la torsión radical introducida por la entrada del tiempo colonial moderno en la historia de las relaciones de género. Como ya mencioné anteriormente, tanto la raza como el género, a pesar de haber sido instalados por rupturas epistémicas que fundaron nuevos tiempos – el de la colonialidad para la raza, y el de la especie para el género – hacen historia dentro de la estabilidad de la episteme que los originó.

Una segunda posición, en el otro extremo, es la posición de algunas autoras, como María Lugones y también Oyeronke Oyewumi, que afirman la inexistencia del género en el mundo pre-colonial (Lugones 2007). Publiqué en 2003 (2003 a, republicado en inglés en 2008) un análisis crítico del libro de Oyeronke de 1997, a la luz de un texto mío de 1986 que manifestaba perplejidad idéntica frente al género en la atmósfera de la civilización Yoruba, pero con conclusiones divergentes (Segato 1986 y 2005, y de próxima reedición en la antología de la Colección Ayacucho organizada por Francesca Gargallo, que reunirá cien años de pensamiento feminista latinoamericano)

Y una tercera posición, por mí aquí representada, respaldada por una gran acumulación de evidencias históricas y relatos etnográficos que muestran de forma incontestable la existencia de nomenclaturas de género en las sociedades tribales y afro-americanas. Esta tercera vertiente identifica en las sociedades indígenas y afro-americanas una organización patriarcal, aunque diferente a la del género occidental y que podría ser descripta como un patriarcado de baja intensidad, y no considera ni eficaz ni oportuno el liderazgo del feminismo eurocéntrico. En este grupo podemos mencionar a las pensadoras feministas vinculadas al proceso de Chiapas, que constituyó una situación paradigmática de resolución de las tensiones derivadas de la dupla inserción de las mujeres en la lucha de los pueblos indígenas y la lucha en el frente de interno por mejores condiciones de existencia para su género (ver, por ejemplo, Gutiérrez y Palomo 1999; Hernández Castillo 2003; y Hernández y Sierra 2005)."

Rita Laura Segato. Género y colonialidad: en busca de claves de lectura y de un vocabulario estratégico descolonial

http://glefas.org/download/biblioteca/estudios-descoloniales/genero_y_colonialidad_en_busca_de_claves_de_lectura_y_de_un_vocabulario_estrategico_descolonial_ritasegato.pdf

Enllaços i altres referències

Conferència de Sirin Adlbi Sibai organitzada per Espai Avinyó a Barcelona

<http://ajuntament.barcelona.cat/bcnacciointercultural/ca/noticia/la-conferzuncia-de-sirin-adlbi-sibai-el-18-de-marz-va-omplir-labonne>

Entrevista a Ochy Curiel. Pikara Magazine

<http://www.pikaramagazine.com/2014/10/yo-ya-no-creo-en-una-solidaridad-feminista-transnacional-asi-por-asi/>

Simposio Glefas “Diálogos Anti y Descoloniales” amb intervencions de Yuderkys Espinosa i Gladys Tzul.

<http://glefas.org/simposio-dialogos-anti-y-descoloniales/>

Sobre participació i pràctica de relació política a l'EFE'2018

Volem crear un espai polític de confiança i creativitat i no volem que cap persona se senti exclosa o fora de lloc per no conèixer determinats codis feministes de relació. Totxs volem deconstruir el patriarcat i la seva llarga càrrega de categoritzacions, d'estereotips i dicotomies que marquen el llenguatge i les nostres conductes.

A l'EFE ens reunirem persones amb experiències i coneixements diversos i volem crear un espai segur i còmode per a totes. Per això, ens convidem a repensar aquelles actituds amb les quals reproduïm les opressions estructurals de la societat i a estar alerta i ser curoses amb tots els «ismes» i «fòbies» interioritzades, moltes vegades de forma inconscient.

Per exemple, per compensar la desigualtat que vivim i trencar amb l'androcentrisme del llenguatge, fem servir els plurals femenins en general i paraules que no evoquin el gènere, sense deixar de respectar el gènere de la persona amb qui dialoguem sigui femení, masculí, tots dos, un altre o cap.

Tota identitat sexual i de gènere és una autodesignació. És important, doncs, no pressuposar el gènere ni la sexualitat de cap persona. Quan ens relacionem amb una altra persona utilitzem el gènere que aquesta persona ha escollit per nomenar-se a si mateixa.

Ens cal molta pràctica per relacionar-nos fora dels estereotips patriarcals i prendre consciència dels nostres privilegis siguin de raça, de classe, d'edat, de gènere, de sexualitat, de procedència, de llengua, de capacitat... o del que sigui!

Compartim aquestes reflexions amb el desig de facilitar eines per construir formes de relació i participació més horitzontals i igualitàries. Res més lluny de la nostra intenció que voler imposar una nova normativitat. Són idees per pensar, reflexionar i ajudar-nos a ser més lliures i solidàries.